

Julkisten hankintojen ympäristöä koskeva tuote- ja sektorisäädösluettelo (versio 03/2026)

Olemme koonneet ympäristöministeriön toimesta luettelon EU:n tuote- ja sektorisäädösten sisältämistä ekologisista vaatimuksista, jotka koskevat julkisia hankintayksiköitä. Luettelo kokoaa yhteen kolmentoista (13) eri säädöksen sisältämät ekologiset vaatimukset, jotka kohdistuvat tai tulevat kohdistumaan julkisiin hankintoihin (kesäkuun 2026 tilanne). Luettelon tavoitteena on tukea hankintayksiköitä säädösten huomioon ottamisessa hankintaprosesseissa.

Tuote- ja sektorisäädösluettelon tarkoituksena ei ole tehdä laintulkintaa, vaan esittää säädöksiin kirjatut vaatimukset sellaisina kuin ne ovat säädöksissä annettu. Vaatimukset on esitetty jäsennellyssä muodossa ymmärrettävyyden parantamiseksi. Luettelo toimii informatiivisena työkaluna ja sitä päivitetään säännöllisesti säädösmuutosten yhteydessä.

Luonnonvarojen kestävään käyttöön ja ekologiseen vastuullisuuteen ohjaavia säädöksiä on useita, kuten ympäristönsuojelulaki (527/2014), jolla on ohjaavaa vaikutusta myös julkisiin hankintoihin. Tuote- ja sektorikohtaisessa säädösluettelossa on kuitenkin otettu huomioon ainoastaan ne säädökset, jotka asettavat ekologistia vaatimuksia suoraan hankintamenettelyihin. Myöskään hankintalain (1397/2016) säännöksiä ei ole sisällytetty kyseiseen luetteloon.

Liitteessä on kunkin säädöksen yhteydessä lyhyt katsaus sen soveltamisalaan.

Toistaiseksi sääntely on velvoittavaa vain muutamien säädösten osalta. On kuitenkin tiedossa, että useiden sektorikohtaisten säädösten perusteella tullaan komission delegoiduilla säädöksillä asettamaan julkisille hankintayksiköille ympäristöön liittyviä vähimmäisvaatimuksia. Näiden delegoitujen säädösten odotetaan astuvan voimaan seuraavan viiden vuoden kuluessa muun muassa rakennustuoteasetuksen ja ekosuunnitteluasetuksen osalta.

Sellaisten sektorisäädösten osalta, joiden kohdalla vähimmäisvaatimuksia ei ole vielä vahvistettu, taulukko on luonteeltaan suuntaa-antava. Taulukoissa esitetään, missä muodossa vaatimuksia mahdollisesti tullaan jatkossa asettamaan sekä millaisia poikkeuksia niiden soveltamiseen voi olla odotettavissa. Sisältö perustuu suoraan asetuksissa ja direktiiveissä esitettyihin tietoihin.

Jo voimassa olevia säädöksiä, jotka asettavat ekologistia velvollisuuksia hankintayksiköille, ovat esimerkiksi laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista sekä energiatehokkuuslaki. Näiden säädösten vaatimukset on sisällytetty luetteloon siltä osin kuin ne kohdistuvat suoraan hankintamenettelyihin.

Sisällysluettelo ja siihen liittyvät yksityiskohtaiset säädöstaulukot sisältävät viittauksia CPV-koodeihin. CPV-koodiluettelot eivät kuitenkaan ole tyhjentäviä, minkä vuoksi hankintayksiköiden tulee arvioida kunkin säädöksen soveltuvuus tapauskohtaisesti. Koodiluetteloiden tarkoituksena on havainnollistaa, minkä tyyppisiin hankintoihin vaatimukset kohdistuvat. Lisäksi valtaosa delegoiduista säädöksistä on vielä valmisteilla, minkä vuoksi yksityiskohtaisten ja kattavien CPV-koodiluetteloiden laatiminen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Hankintayksiköiden suositellaan seuraavan säädösten kehitystä aktiivisesti.

• Akkuasetus (2023/1542)

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Esimerkiksi</p> <p>Akut, galvaaniset parit ja paristot (31400000)</p> <p>Akkuja tai paristoja voi sisältyä moniin eri tuotteisiin, joten tarkastathan asetuksen soveltuvuuden jokaisen tuotteen kohdalta erikseen.</p>	<p>Asetusta sovelletaan kaikkiin akku- ja paristoluokkiin eli kannettaviin akkuihin, käynnistys-, valaistus- ja sytytysakkuihin (ajoneuvoakut), kevyiden liikkumisvälineiden akkuihin, sähköajoneuvojen ajovoima-akkuihin ja teollisuusakkuihin riippumatta niiden muodosta, tilavuudesta, painosta, rakenteesta, materiaalikoostumuksesta, kemiallisesta koostumuksesta, käytöstä tai tarkoituksesta.</p> <p>Sitä sovelletaan myös akkuihin, jotka on yhdistetty tai lisätty tuotteisiin tai jotka on erityisesti suunniteltu tuotteisiin yhdistettäväksi tai lisättäväksi.</p>	<p>Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät akut ja paristot, jotka on yhdistetty tai erityisesti suunniteltu yhdistettäväksi:</p> <p>a) jäsenvaltioiden olennaisten turvallisuuseturvaamiseen liittyviin laitteisiin, aseisiin, ammuksiin ja sotatarvikkeisiin; ja</p> <p>b) avaruuteen lähetettäviin laitteisiin.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin.Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 €</p>	<p>17.8.2023</p> <p>Asetusta sovelletaan 18.2.2024, lukuun ottamatta useita siirtymäsäännöksiä.</p> <p>Luku VIII (jätehuolto ja tuottajavastuu): soveltaminen alkoi 18.8.2025</p> <p>Yli 2 kWh teollisuusakuille tulee 18.2.2027 pakollinen digitaalinen akkupassi, joka on luettavissa QR-koodin kautta. Battery Pass Consortium</p> <p>Hankintavelvoitteet on täytettävä 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun ensimmäinen 85.3 artiklan mukainen delegoitu säädös on astunut voimaan.</p> <p>VALMISTELUSSA Akkuasetuksen 85 artiklan 3 kohdan mukaiset delegoidut säädökset hankintamenettelyjen sopimuksetekoperusteista eivät ole vielä valmistuneet, koska niitä edeltävät tekniset delegoidut säädökset ovat edelleen valmistelussa.</p>	<p>YM Johanna Routio, Kati Suomalainen</p> <p>Battery Pass Consortium = Digitaaliseen akkupassiin liittyvät tekniset ohjeet ja pilotit.</p> <p>Hiilijalanjälki-ilmoitus: vaaditaan sähköajoneuvojen ajovoima-akuille, ladattaville teollisuusakuille (>2 kWh) ja kevyiden liikkumisvälineiden akuille. Myöhemmin tulevat hiilijalanjälkiluokattajat lopulta elinkaarenaikaiset enimmäishiilijalan jälkivaatimukset.</p> <p>European Commission JRC – Carbon Footprint of Industrial Batteries</p> <p>https://akkukierra.tyspb.fi/yriyksille</p>

				Komission ohjeistusten odotetaan tarkentuvan vuoden 2026 aikana.	
--	--	--	--	--	--

- **Ekosuunnitteluasetus (ESPR, [2024/1781](#))**

Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Ekosuunnitteluasetuksen myötä Euroopan komissio tulee antamaan tuoteryhmäkohtaisia asetuksia, jotka sisältävät vaatimuksia hankintayksiköille. Soveltamisala täsmentyy näiden delegoitujen säädösten myötä.</p> <p>Työsuunnitelma: ESPR and Energy Labelling Working Plan 2025-30 Environment</p> <p>Tuoteryhmäkohtaiset säädökset (Delegoidut asetukset): Ensimmäisten tuoteryhmäkohtaisten asetusten (kuten rauta ja teräs) antaminen alkaa arviolta 2026 aikana komission työsuunnitelman 2025–2030 mukaisesti.</p> <p>Vaatimusten soveltaminen hankintayksiköille alkaa kuitenkin aikaisintaan 18 kuukauden siirtymäajan jälkeen kunkin delegoidun säädöksen voimaantulosta.</p> <p>Vaatimusten luonne hankinnoissa ESPR-vähimmäisvaatimukset täsmentyvät</p>	<p>Elintarvikkeet, rehu, ihmisten ja eläinten lääkkeet, elävät kasvit, eläimet ja mikro-organismit, ihmisestä peräisin olevat tuotteet, kasveista ja eläimistä peräisin olevat tuotteet, jotka liittyvät niiden tulevaan lisääntymiseen sekä ajoneuvojen tuotevaatimukset.</p> <p>Lisäksi puolustushankinnat on rajattu asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	<p>Yleisasetus: ESPR-puiteasetus (EU) 2024/1781 on astunut voimaan EU-tasolla 18.7.2024.</p> <p>Kansallinen täytäntöönpano: Hallituksen esitys kansallisesta täydentävästä lainsäädännöstä (laki tuotteiden ekosuunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista) on suunniteltu annettavaksi eduskunnalle syksyllä 2026 (arv. vko 35). Laki määritteli valvontaviranomaiset ja seuraamukset, mutta ei itsessään aseta suoria uusia hankintavelvoitteita.</p>	<p>TEM Pauliina Kanerva, Miia Merisalo, Pekka Kärpänen (YM Ilkka Hippinen, Jarmo Muurman, Salla Koivusalo)</p> <p>Energiavirasto Ekosuunnittelu.info – Ekosuunnittelu (ecodesign)-ja energiamerkintävaatimuksien virallinen tiedotuskanava</p> <p>Tukes – Kansallinen markkinavalvontaviranomainen</p> <p>Julkisten hankintojen neuvontayksikkö Digitaalinen tuotepassi (DPP): Delegoitujen säädösten myötä tuotteille asetetaan velvoite digitaaliseen tuotepassiin, joka sisältää tiedot tuotteen kestävydestä, korjattavuudesta, kierrätettävyydestä ja hiilijalanjäljestä. DPP:n sisältövaatimukset määritellään tuoteryhmäkohtaisesti. Lisätietoa: EU Digital Product Passport</p> <p>Myymättömien tuotteiden tuhoamiskielto (ei pelkästään julkisissa hankinnoissa): Astuu voimaan 19.7.2026 vaatteiden, vaateustarvikkeiden ja jalkineiden osalta (keskisuurille yrityksille kielto astuu voimaan vasta 19.7.2030. Pienet yritykset</p>

delegoiduitujen säädösten myötä ja ne voivat olla joko: Teknisinä eritelminä Vertailuperusteina Hankintasopimuksen ehtoina				ja mikroyritykset jäävät kokonaan soveltamisalan ulkopuolelle.).
--	--	--	--	--

• **Energiatehokkuuslaki (1429/2014)**

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Energiatehokkuuslain soveltamisala on laaja, jonka vuoksi sille ei voida antaa tarkkoja CPV-koodeja.</p> <p>Lain soveltuvuus tulee arvioida erikseen kunkin sopimuksen osalta.</p>	<p>Lakimuutoksen myötä kaikkien hankintayksiköiden on jatkossa otettava huomioon energiatehokkuusnäkökulma hankinnoissaan, ja velvoite koskee EU-hankintoja.</p> <p>Velvoittaa ottamaan energiatehokkuusnäkökulman ja "Energiatehokkuus ensin" -periaatteen huomioon jo hankinnan suunnitteluvaiheessa ja huolimatta hankinnan suuruudesta.</p> <p>Hankintayksiköllä on oltava kyky todentaa energiatehokkuuden huomioiminen.</p> <p>Velvollisuus koskee kaikkien julkisten hankintayksiköiden (mukaan lukien keskushallinto, kunnat ja hyvinvointialueet) tekemiä tuotteiden, palvelujen ja rakennusurakoiden hankintasopimuksia, joiden arvo vastaa vähintään julkisista hankinnoista säädettyjä EU-kynnysarvoja.</p>	<p>Velvoitteita ei sovelleta julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) mukaisiin hankintasopimuksiin. Puolustushallinnon ja rajavartiolaitoksen hankintasopimuksiin mainittuja pykäläiä sovelletaan vain siltä osin kuin se ei aiheuta ristiriitaa puolustushallinnon tai rajavartiolaitoksen toimien luonteen ja ensisijaisen tavoitteen kanssa.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin. Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Sosiaali- ja terveystalvet sekä muut erityiset palvelut (Liite C): 1 000 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	<p>1.1.2015</p> <p>Direktiivi (EU) 2023/1791 on astunut voimaan 10.10.2023.</p> <p>Direktiivin täytäntöönpanemiseksi laadittu kansallinen lainsäädäntö (laki energiatehokkuuslain muuttamisesta 1382/2025) on tullut voimaan 1.1.2026.</p>	<p>TEM Pia Kotro, Pekka Kärpänen</p> <p>Valvova ja ohjaava viranomainen: Energiavirasto Energiatehokkuusvelvoitteen toteutumisen voi ilmoittaa Hilma-ilmoituksen vapaaehtoisissa EED-kentissä.</p> <p>Energiankulutuksen vuotuinen raportointivelvoite tulee voimaan portaittain vuosina 2026–2030 kunnan asukasluvun mukaan. Velvoite voidaan hoitaa Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) vuosiraportoinnilla. MOTIVA: Energiatehokkuuslain vaikutuksista Energiatehokkuus verkkokurssi</p>

					<p>JHNY:n ohjeistusta: Energiatehokkuuslain asettamat vaatimukset julkisissa hankinnoissa Hankinnat</p> <p>Energiatehokkuussopimukset 2026-2035</p> <p>JHNY:n esitys KUMA25</p>
--	--	--	--	--	---

- **Jätelaki (646/2011)**

Taulukossa kuvataan jätelain ja jätteistä annetun asetuksen mukaisia keskeisiä vaatimuksia, jotka julkisen hankintayksikön tulee ottaa huomioon jätehuoltopalvelujensa hankinnassa. Tässä tiedostossa ei avata jätelain 32 §:ssä tarkoitetun kunnan lakisääteisen jätehuollon järjestämiseen liittyviä velvollisuuksia.

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>90500000-2 (Jätteisiin liittyvät palvelut) ja sen alakohteet (esim. jätteiden keruu, kuljetus ja käsittely).</p>	<p>Jätelakia sovelletaan eräin rajauksin jätteeseen, jätehuoltoon ja roskaantumiseen sekä tuotteisiin ja toimintaan, joista syntyy jätettä.</p> <p>Keskeistä hankinnoissa: Hankintayksikön on kilpailutuksissaan huomioitava lain 8 §:n mukainen etusijajärjestys:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jätteen määrän vähentäminen Uudelleenkäytön valmistelu Kierrätys Muu hyödyntäminen (esim. energiaksi) 	<p>Soveltamisalan rajaukset on määritelty lain 3 §:ssä eräiden jätteiden osalta.</p> <p>Lisäksi soveltamisalan ulkopuolelle jää 4 §:n mukainen puolustusvoimien toiminta.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin. Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 €</p>	<p>Jätelaki (646/2011) astunut voimaan: 1.5.2012.</p> <p>Euroopan unionin uudistettu jätteensiirtoasetus (EU) 2024/1157 on astunut voimaan 20.5.2024.</p> <p>Valtaosa asetuksen artikloista on tullut sovellettavaksi 24 kuukauden siirtymäajan jälkeen 21.5.2026.</p> <p><i>Julkisia hankintoja koskeva sisältö:</i> Valmistelussa (seurataan EU:n vihreiden julkisten hankintojen kriteerien ja jätteensiirtojen valvontajärjestelmien integraatiota, ei vielä suoria erillisiä hankintavelvoitteita kansallisessa jätelaissa).</p>	<p>YM Riitta Leinen</p> <p>Jätehuollon valvonnasta ja toimijoiden rekisteröinneistä (esim. jätehuoltorekisteri) vastaavat alueelliset elinvoimakeskukset sekä Lupa- ja valvontavirasto, ja rekisteröintivaatimusten täyttäminen on palveluntuottajien keskeinen soveltuvuusedellytys.</p> <p>Julkisten hankintojen neuvontayksikkö Suomen ympäristökeskus</p> <p>Ympäristöministeriön jätelainsäädäntöä koskevat tiedot</p>

	5. Loppukäsittely		Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.		
--	----------------------	--	--	--	--

- **Kriittisten raaka-aineiden asetus (CRMA, [2024/1252](#))**

Asetus ei toistaiseksi aseta ekologisia velvollisuuksia hankintayksiköille, mutta asetuksessa velvoitetaan jäsenvaltioita panemaan täytäntöön kansalliset ohjelmat, jotka voivat velvoittaa lisäämään uusiораaka-aineiden käyttöä mm. julkisissa hankinnoissa. Lisätietoa täällä.

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
Epäjalot metallit (14700000)	<p>Strategiset ja kriittiset raaka-aineet luetteluna asetuksen liitteissä I ja II.</p> <p>Komissio pyrkii arvioimaan raaka-aineita koskevia tietoja sekä ylläpitämään niistä laadittuja luetteloita ajantasaisina.</p>	<p>Soveltamisala rajautuu asetuksen liitteissä I ja II luetteltuihin strategisiin ja kriittisiin raaka-aineisiin.</p> <p>Asetus ei toistaiseksi aseta ekologisia velvollisuuksia hankintayksiköille suoraan, mutta velvoittaa jäsenvaltioita panemaan täytäntöön kansalliset kiertotalousohjelmat, jotka voivat ohjata julkisia hankintoja suosimaan kierrätettyjä kriittisiä raaka-aineita.</p>	<p>Soveltuvuus hankinnoissa: Tulevia ekologisia vähimmäisvaatimuksia sovelletaan pääsääntöisesti EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin</p> <p>Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Sosiaali- ja terveystyöpalvelut sekä</p>	<p>23.5.2024 (asetuksen voimaantulopäivä)</p> <p><i>Asetuksessa säädetään kiertotaloussuunnitelmas- ta ja vastuu sen laatimisesta ollaan tulossa TEMille. YM tulee osallistumaan ohjelman laatimiseen. Kriittisten raaka-aineiden asetuksen (EU) 2024/1252 26 artiklan 1 kohdan mukaan kansallinen kiertotaloussuunnitelma tulee laatia kahden vuoden kuluessa siitä, kun Euroopan komissio antaa artikkelissa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen.</i></p> <p><i>Täytäntöönpanosäädös ei ole toistaiseksi annettu, joten määräaika ei ole vielä alkanut kulua. Tämänhetkisen tiedon mukaan kiertotaloussuunnitelman valmistelua ei ole vielä aloitettu.</i></p>	<p>TEM Teo Kangaspunta, YM Sirkku Jaakkola</p>

			<p>muut erityiset palvelut (Liite C): 1 000 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	
--	--	--	--	--

• **Metsäkatoasetus (2023/1115)**

CPV-koodit	Soveltamisala	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Kaakao (15841000)</p> <p>Naudan- ja vasikanliha (15111000)</p> <p>Nautakarja (03321000)</p> <p>Puut (03452000)</p> <p>Kahvi (15861000)</p> <p>Soijapavut (03111100)</p> <p>Kumituotteet (19510000)</p> <p>Kasviöljyt (15411100)</p> <p>Yllä oleva lista CPV-koodeista ei ole tyhjentävä, joten tarkastathan lain soveltavuuden jokaisen tuotteen kohdalta erikseen.</p>	<p>Hankintayksiköiden on varmistettava, että soveltamisalaan kuuluvat tuotteet eivät ole aiheuttaneet metsäkatoa toimitusketjunsä aikana.</p> <p>Asetuksen soveltamisala kattaa seuraavat tuotteet: puu, naudan liha ja muut naudan osat, kahvi, kaakao, soija, öljypalmu ja kumi, sekä näistä valmistettuja tiettyjä tuotteita, jotka on listattu metsäkatoasetuksen liitteessä 1.</p> <p>Hankintayksiköiden on vaadittava tarjouspyynnössään EUDR-vaatimusten täyttymistä siten, että tarjoajat osoittavat tuotteidensa laillisuuden ja metsäkatovapauden (esim. due diligence-selvityksellä).</p> <p>Vaatimukset on otettava huomioon</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin.Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §)</p> <p>Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §)</p> <p>Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erytisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §)</p> <p>Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	<p>Asetus tuli voimaan 29.6.2023.</p> <p>Soveltaminen alkaa pääosin: 30.12.2026 suurille ja keskisuurille toimijoille 30.6.2027 mikro- ja pienyrittäjille.</p> <p>Asetuksen soveltamisen alkamista lykättiin vuodelle loppuvuodesta 2025 hyväksytyllä muutosasetuksella (EU) 2025/2650 (ns. Omnibus-muutos) EU:n kilpailukyky- ja sääntelyn yksinkertaistamiskeskustelun yhteydessä.</p> <p>POIKKEUS: Pidennetty siirtymäaika ei koske niitä puutuotteita ja toimijoita, jotka kuuluivat jo vanhan EU:n puutavara-asetuksen (EUTR) piiriin. Puualalla myös mikro- ja pienten yritysten on noudatettava uutta aikataulua suuryritysten tavoin jo 30.12.2026 alkaen.</p>	<p>MMM Viktor Harvio, Outi Kumpuvaara</p> <p>Toimivaltainen viranomainen Suomessa: Ruokavirasto (ruokavirasto.fi)</p> <p>Omnibus-muutokset: Euroopan parlamentti Metsäkatoasetuksen lykkääminen ja yksinkertaistaminen</p> <p>EU-metsäkatoasetus on suoraan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä, joten Suomessa säädetään erikseen vain valvonnasta ja seuraamuksista (HE 77/2025 vp).</p> <p>Lakiesitys on eduskuntakäsittelyssä. Asetuksen rikkominen voi johtaa määräaikaiseen poissulkemiseen julkisista hankinnoista enintään 12 kuukaudeksi.</p> <p>Käytännön hankintaohjeistus tarkentuu kansallisen sääntelyn ja</p>

	sitä mukaa, kun yritysten kokoon sidotut siirtymäajat päättyvät.			viranomaisohjeiden myötä.
--	--	--	--	---------------------------

• Nettonolla-asetus (NZIA, [2024/1735](#))

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Aurinkoenergia (09330000) Tuulivoima (31121300, 09310000) Akut ja energian varastointi (31440000) Lämpöpumput (42511110) Elektrolyysilaitteet ja vetyratkaisut (09320000) Sähköverkko- ja latausinfrastruktuuri (31682000, 31154000) Hiilidioksidin talteenotto- ja varastointitekniologiat Geotermiset teknologiat Biokaasu- ja biometaanitekniologiat Vesivoimatekniologiat Ydinenergiaan liittyvät teknologiat</p> <p><i>CPV-listaus ei ole tyhjentävä.</i></p>	<p>Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat seuraavat nettonollatekniologiat:</p> <p>a) aurinkotekniologiat, mukaan lukien aurinkosähkö-, aurinkolämpösähkö- ja aurinkolämpöteknologiat; b) maatuulitekniologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat; c) akkuteknologiat ja energian varastointitekniologiat; d) lämpöpumput ja geotermiset energiategniologiat; e) vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot; f) kestävät biokaasu- ja biometaanitekniologiat; g) hiilidioksidin talteenotto- ja varastointitekniologiat; h) sähköverkkotekniologiat, mukaan lukien liikenteen sähkölataustekniologiat ja verkon digitalisointitekniologiat; i) ydinfissioenergiategniologiat, mukaan lukien ydinpolttoainekiertoitekniologiat; j) kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat; k) vesivoimatekniologiat</p>	<p>Kriittiset raaka-aineet, jotka kuuluvat asetuksen (EU) 2024/1252 soveltamisalaan, jäävät lähtökohtaisesti NZIA-asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.</p> <p>Integroiduissa tuotantolaitoksissa sovellettava sääntely määräytyy kuitenkin lopputuotteen perusteella. Joidenkin teknologioiden, kuten akkujen ja lämpöpumppujen, osalta sovelletaan lisäksi muuta EU-sääntelyä.</p> <p>Komissio voi myöhemmin antaa uusia täytäntöönpanoasetuksia myös muille NZIA-teknologioille.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin.Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	<p>Asetus astui voimaan 29.6.2024 ja tällä hetkellä (2026) lähes kaikki siirtymäajat ovat jo päättyneet ja velvoitteet ovat astuneet voimaan.</p> <p>Hankintayksiköiden on jo pakollista soveltaa ympäristön vähimmäisvaatimuksia, häiriönsietokyvyn arviointia (Resilience) sekä vähintään yhtä lisäkriteriä (sosiaaliset tekijät, kyberturvallisuus tai toimitusvarmuus).</p> <p>Tulevat muutokset: Komissiolta odotetaan uusia tarkentavia tuotekohtaisia vähimmäisvaatimuksia seuraavan viiden vuoden kuluessa.</p>	<p>TEM Mika Honkanen</p> <p>Euroopan komission <i>EC Big Buyers</i> -aloite (jossa kehitetään strategisia ja vihreitä julkisia hankintoja yhdessä suurostajien kanssa). EC Big Buyers</p> <p>NZIA-asetus (EU) 2024/1735</p> <p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2026/718</p> <p>European Commission – Net-Zero Industry Act</p> <p>TEM - EU:n nettonollatekniologioita koskevan asetuksen (NZIA) kansallinen toimeenpano</p>

- Pakkaus- ja pakkausjäteasetus (PPWR, [2025/40](#))

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Asetuksen soveltamiselle ei voida antaa tarkkoja CPV-koodeja, sillä asetus koskee kaikkia pakkauksia ja pakkausjätettä.</p> <p>Asetuksen soveltuvuus tulee arvioida erikseen kunkin sopimuksen osalta.</p>	<p>Asetusta sovelletaan kaikkiin pakkauksiin riippumatta käytetystä materiaalista sekä kaikkeen pakkausjätteeseen riippumatta siitä, käytetäänkö tällaisia pakkauksia tai syntyykö tällaista pakkausjätettä teollisuudessa, muussa valmistuksessa, vähittäiskaupassa tai jakelussa, toimistoissa, palvelujen tarjoamisessa tai kotitalouksissa.</p>	<p>Sovelletaan hankintasopimuksiin, joissa pakkausten tai pakattujen tuotteiden osuus on yli 30 prosenttia arvioidusta sopimuksen arvosta tai sopimuksen kohteena olevissa palveluissa käytettyjen tuotteiden arvosta.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin.</p> <p>Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivien vaatimuksia.</p>	<p>11.2.2025</p> <p>Asetusta sovelletaan 12.8.2026 alkaen. Tarkkoja hankintayksiköitä koskevia vähimmäisvaatimuksia tai CPV-kohtaisia velvoitteita ei ole vielä hyväksytty.</p> <p>Komission tulee hyväksyä julkisia hankintoja koskeva täytäntöönpanosäädös viimeistään 12.2.2030. Sen vaatimuksia sovelletaan hankintoihin, jotka aloitetaan 12 kuukautta säädöksen voimaantulon jälkeen tai myöhemmin. Julkisia hankintoja koskeva täytäntöönpanosäädös on vielä valmisteluvaiheessa, eikä yksityiskohtaisia vähimmäisvaatimuksia ole vielä hyväksytty.</p> <p>Komission odotetaan määrittävän myöhemmin tarkemmat ekologiset vähimmäisvaatimukset hankintamenettelyihin delegoiduilla ja täytäntöönpanosäädöksillä.</p>	<p>YM Tarja-Riitta Blauberg</p> <p>Hankintayksiköiden kannattaa jo ennakoivasti huomioida:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkausmateriaalien vähentäminen • kierrätettävät ja uudelleenkäytettävät pakkaukset • muovipakkausten vähentäminen • tarpeettoman pakkaamisen välttäminen • kierrätysmateriaalien käyttö tarjouspyynnöissä

-
-
-
-
-
-

- Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista ([740/2021](#))

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
Moottoriajoneuvot (34100000) Tiedostossa on esitetty tarkemmin eritellyt CPV-koodit, jotka koskevat palveluhankintasopimuksia.	Lakia sovelletaan tieliikenteen moottoriajoneuvon ostoa, vuokrausta, leasingvuokrausta ja osamaksukauppa koskeviin sopimuksiin sekä eräisiin palveluhankintasopimuksiin. Laki velvoittaa myös käyttöoikeusoppimuksia . Hankintayksiköiden tulee huomioida vähimmäisosuudet puhtaille ajoneuvoille hankintajaksottain.	Lakia ei sovelleta ajoneuvolain (82/2021): 1) 20 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisiin M1-luokan ajoneuvoihin (henkilöauto), jotka on erityisesti rakennettu tai muunnettu siten, että ajoneuvossa voi matkustaa yksi tai useampi henkilö pyörätuolissaan istuen ajoneuvon ollessa tieliikenteessä; 2) 20 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisiin M3 -luokan ajoneuvoihin (linja-auto), joissa ei ole istumapaikkojen lisäksi seisoville matkustajille varattua tilaa; 3) 21 §:n mukaisiin L-luokan ajoneuvoihin; 4) 22 §:n mukaisiin traktoreihin; 5) 23 §:n mukaisiin moottoriyökonisiin; 6) 30 §:n mukaisiin pelastusautoihin, poliisiajoneuvoihin, Tullin ajoneuvoihin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvoihin; 7) 31 §:n mukaisiin ambulansseihin; 8) 32 §:n mukaisiin hälytysajoneuvoihin; 9) 35 §:n mukaisiin ruumisautoihin. Lakia ei sovelleta myöskään ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu tai mukautettu ainoastaan asevoimien tai Rikosseuraamuslaitoksen käyttöön taikka ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu käytettäväksi pääasiassa rakennustyömailla, louhimoissa, satamissa tai lentokentillä tai ajoneuvoihin, jotka on tarkoitettu lumen auraukseen.	Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin. Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat: Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Erytisalojen hankinnat (erityisaloven hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 € Kynnysarvojen alittaviin hankintoihin sovelletaan kansallisia menettelyjä, ei EU-hankintadirektiivin vaatimuksia.	Kansallinen laki tuli voimaan 2.8.2021. Kaksi hankintajaksoa: 2.8.2021–31.12.2025 sekä 1.1.2026–31.12.2030. Meneillään on toinen hankintajakso : 1.1.2026–31.12.2030. Hankintayksiköiden tulee täyttää säädetyt puhtaiden ajoneuvojen vähimmäisosuudet erikseen kummallakin hankintajaksolla. Huom! Toisella hankintakaudella puhtaiden ajoneuvojen vähimmäisosuusvaatimukset (prosenttiosuudet tehdyistä hankinnoista) ovat osittain tiukemmat kuin ensimmäisellä kaudella.	LVM Konsta Luukka, Anu Aavamäki-Tortosa, Sara Österberg Laki perustuu EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiiviin ((EU) 2019/1161), jolla muutettiin ns. Clean Vehicles Directive -säätelyä. Hankintayksiköiden tulee seurata Traficom ja LVM:n ohjeistuksia puhtaiden ajoneuvojen laskentaperusteista ja vähimmäisosuuksista. Traficom – Puhtaat ajoneuvohankinnat LVM – Direktiivi: Puhtaustavoitteet julkisten hankintojen ajoneuvoille Kuntaliitto – Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

- **Rakentamislaki (751/2023)**

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD) on saatettu kansallisesti voimaan usean lain ja asetuksen avulla. Taulukossa ei esitetä yksityiskohtaisia teknisiä määritelmiä energiatehokkuudelle, vaan siinä kuvataan pääasiassa

rakentamislakiin sisältyvät ekologiset vaatimukset, jotka on otettava huomioon rakentamisessa, rakennuksen kunnossapidossa sekä rakennuksen purkamisessa.

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Pääkoodit (esimerkkejä rakennushankkeista):</p> <p>45000000-7 (Rakennustyöt)</p> <p>45210000-2 (Talonrakennustyöt)</p> <p>71000000-8 (Arkkitehti-, rakennus-, insinööri- ja tarkastuspalvelut)</p> <p>71200000-0 (Arkkitehtipalvelut)</p> <p>71300000-1 (Insinööripalvelut)</p> <p>Huom. Hankintayksikön tulee soveltaa lakia aina, kun kyseessä on rakentamislain soveltamisalan kuuluva rakennustyö tai sitä tukeva suunnittelu, riippumatta käytetystä CPV-koodista.</p>	<p>Vähimmäisvaatimuksia sovelletaan uusien rakennusten ja uusien rakennuksen osien energiatehokkuuteen sekä energiatehokkuuteen, kun kyse on: a) olemassa olevista rakennuksista, rakennuksen osista ja rakennusosista, joihin tehdään laajamittaisia korjauksia; b) rakennusosista, jotka muodostavat osan rakennuksen vaippaa ja joilla on merkittävä vaikutus rakennuksen vaipan energiatehokkuuteen, kun niitä jälkiasennetaan tai korvataan; ja c) rakennuksen teknisistä järjestelmistä, kun ne asennetaan tai korvataan tai kun niitä parannetaan.</p> <p>Elinkaari- ja ilmastovaatimukset (Rakentamislaki 36–38 §): Velvoitetta sovelletaan hankkeisiin, joiden rakentamislupahakemus on tullut vireille 1.1.2026 tai sen jälkeen. Velvoite koskee uuden rakennuksen rakentamista sekä laajamittaisia korjaushankkeita.</p> <p>Rakennushankkeesta on laadittava ilmastaselvitys, jossa arvioidaan rakennuksen elinkaaren aikaiset ilmastovaikutukset, kuten hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki.</p>	<p>Vaatimuksia ei sovelleta:</p> <p>1) rakennukseen, jonka kerrosala on alle 50 neliömetriä;</p> <p>2) loma-asumiseen tarkoitettuun asuinrakennukseen, joka on tarkoitettu käytettäväksi vähemmän kuin neljän kuukauden ajan vuodessa;</p> <p>3) väliaikaiseen rakennukseen, jonka käyttöaika on enintään kaksi vuotta;</p> <p>4) teollisuus- tai korjaamorakennuksiin;</p> <p>5) muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettuun maatilarakennukseen, jossa energiantarve on vähäinen tai jota käytetään alalla, jota koskee kansallinen alakohtainen energiatehokkuussopimus;</p> <p>6) rakennukseen, jota käytetään hartauden harjoittamiseen ja uskonnolliseen toimintaan;</p> <p>7) rakennukseen, jota suojellaan rakennusperinnön vuoksi.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin.</p> <p>Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviran omaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erytisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 €</p> <p>Huom. Vaikka hankinta alittaisi EU-kynnysarvon, kansallinen rakentamislaki velvoittaa noudattamaan energiatehokkuus- ja vähähiilisyysäädöksiä rakentamislupaa haettaessa.</p>	<p>1.1.2025 Rakentamislaki (751/2023) tuli voimaan Suomessa</p> <p>Huom. Uudistunut rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EU) 2024/1275 on tullut voimaan 28. toukokuuta 2024.</p> <p>Direktiivin vaatimukset kiristyvät kuitenkin vaiheittain, kun Suomi päivittää rakentamista ja energiatehokkuutta koskevaa sääntelyä vuosien 2025–2026 aikana.</p> <p>Suomen vähähiilisyys tiekartta rakennusten elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen (GWP) raja-arvojen käyttöön otosta julkaistaan vuoden 2026 lopussa.</p> <p>1.1.2028: Uusien julkisten rakennusten tulee täyttää päästöttömän rakennuksen (Zero Emission Building, ZEB) vaatimukset. Tämä vaikuttaa</p>	<p>YM Maria Tiainen, Jaakko Rastas, Mikko Koskela, Harri Hakaste</p> <p>Ympäristöministeriö – Rakentamislaki</p> <p>Finlex: Ajantasaisesti Rakentamislaki (751/2023)</p> <p>Kuntaliitto: Rakentamislaki ja rakennusvalvonta kunnissa</p> <p>Rakennuksen ilmastaselvityksen vaikutus julkisiin hankintoihin (1.1.2026 alkaen): Rakennuksen ilmastaselvitys ja vähähiilisyysvaatimukset vaikuttavat rakennushankkeissa materiaalivalintoihin, rakenneratkaisuihin ja elinkaariarvioitusten arviointiin jo suunnitteluvaiheissa.</p> <p>Hankintayksiköt voivat hyödyntää rakentamislain mukaisia laskentamalleja myös tarjousten vertailussa.</p>

				<p>julkisten rakennushankkeiden teknisiin eritelmiin ja energiatehokkuusvaatimuksiin.</p> <p>1.1.2030: ZEB-vaatimukset laajenevat koskemaan kaikkia uusia rakennuksia. Vaatimukset eivät tällöin koske enää vain julkisia rakennuksia vaan yleisesti kaikkea uudisrakentamista.</p>	
--	--	--	--	--	--

- **Rakennustuoteasetus (CPR, [2024/3110](#))**

CPV-koodit	Soveltamisala	Soveltamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>CPR-asetus liittyy erityisesti tuotteisiin, joista laaditaan suoritusasiointi (Declaration of Performance, DoP) tai joita koskevat harmonisoidut tuotestandardit.</p> <p>Rakennustuotteet (44200000)</p> <p>44200000 (Rakenteet ja rakenneosat)</p> <p>45200000 (Kokonaisen rakennuksen tai sen osan rakennustyöt ja maa- ja vesirakennustyöt)</p> <p>44110000 (Rakennusaineet)</p>	<p>Asetusta sovelletaan rakennustuotteisiin, mukaan lukien käytetyt tuotteet, esivalmistetut talotekniset moduulit ja 3D-tulostetut tuotteet.</p> <p>Lisäksi asetus voi koskea tuotteiden keskeisiä osia sekä materiaaleja, jotka on tarkoitettu käytettäväksi rakennustuotteissa valmistajan pyynnöstä.</p> <p>Soveltaminen arvioidaan tapauskohtaisesti tuotteen käyttötarkoituksen perusteella.</p>	<p>Asetusta ei sovelleta seuraaviin:</p> <p>a) direktiivin 2014/33/EU soveltamisalaan kuuluvat hissit sekä liukuportaat tai niiden komponentit ja</p> <p>b) direktiivin (EU) 2020/2184 soveltamisalaan kuuluvat ja kyseisen direktiivin 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen komission delegoitujen säädösten soveltamisalaan kuuluvat vaatimukset tai suoritusasoa koskevat arviointit.</p> <p>Asetusta ei sovelleta myöskään: c) Tuotteisiin, jotka valmistetaan mittailaustyonä muussa kuin sarjatuotannossa tiettyyn kohteeseen (esim. perinnerakentaminen ja historialliset suojelukohteet). d)</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin. Vuoden 2026–2027 kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat</p>	<p>Asetus tuli voimaan 7.1.2025 ja sitä sovelletaan pääosin 8.1.2026 alkaen. Vanhan CPR-asetuksen (305/2011) ja uuden CPR-asetuksen soveltaminen jatkuu rinnakkain siirtymäkauden ajan. Tuoteryhmäkohdattaiset velvoitteet tulevat voimaan vaiheittain vuosina 2026–2032 uusien harmonisoidujen standardien valmistuessa. (aloittaen päästöintensiivisistä materiaaleista</p>	<p>YM Kirsi White</p> <p>8.1.2026 alkaen rakennustuotteen ympäristö- ja kestävyysominaisuudet integroidaan osaksi lakisäätöistä arviointia → valmistajien tulee vaiheittain laatia uusi DoPC-ilmoitus, johon sisällytetään tuotteen elinkaariarviointiin (LCA) perustuvia ympäristötietoja.</p> <p>Vaatimusten todentaminen hankinnoissa: Rakennustuotteen ympäristö- ja</p>

<p>44111000 (Rakennusmateriaalit) 44910000 (Rakennuskivi)</p> <p>CPV-koodiluettelo ei ole tyhjentävä. Asetus voi koskea myös rakennukseen pysyvästi asennettavia rakennusosia ja niiden materiaaleja.</p>		<p>Tuotteisiin, jotka valmistetaan suoraan rakennustyömaalla sen osaksi asentamista varten.</p> <p>Asetus ei myöskään lähtökohtaisesti koske tuotteita, jotka eivät ole pysyvä osa rakennuskohdetta.</p>	<p>(erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Käyttöoikeussopimukset: 5 404 000 €</p> <p>Huom. Vaikka hankinta alittaisi EU-kynnysarvon, rakentamislainsäädäntö voi silti edellyttää energiatehokkuus- ja vähähiilisyysvaatimusten huomioon ottamista rakentamislupaa haattaessa.</p> <p>Vaikka asetus koskee ensisijaisesti EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja, hankintayksikkö voi käyttää sen mukaisia ympäristövaatimuksia myös pienemmissä hankinnoissa.</p>	<p>kuten sementistä ja teräksestä).</p> <p>Julkisia hankintoja koskeva valmisteluvaihe (Artikla 83): Pakolliset julkisten hankintojen ympäristövaatimukset ovat valmistelussa. Komissio laatii parhaillaan työohjelmaa vuosille 2026–2029. Vaatimusten valmistelun arvioidaan alkavan loppuvuodesta 2026, ja ne tulevat voimaan tuoteryhmittäin seuraavan 3–5 vuoden aikana.</p>	<p>suorituskykytiedot voidaan esittää DoPC-ilmoituksen, CE-merkinnän, digitaalisen tuotepassin tai muiden digitaalisten tietojärjestelmien kautta.</p> <p>EUR-Lex: Rakennustuotesetus (EU) 2024/3110</p> <p>Euroopan komission CPR-sivu</p> <p>Komission harmonisoidut CPR-standardit Komission CPR-uudistuksen taustasivu</p>
---	--	--	---	--	--

- **Raskaat ajoneuvot asetus (2019/1242, muutettu asetuksella 2024/1610)**

Asetuksen osalta ekologiset vaatimukset koskevat vain uusien nollapäästöisten kaupunkiliikenteen linja-autojen hankintaa, leasing-vuokrausta, vuokrausta tai osamaksuhankintaa koskevia julkisia tavarahankintasopimuksia sekä julkisia palveluhankintasopimuksia, joiden pääasiallisena kohteena on tällaisten kaupunkiliikenteen linja-autojen käyttö. [Lisätietoa täällä.](#)

CPV-koodit	Sovellettamisala	Sovellettamisalan rajaukset	Kynnysarvot	Voimaantulo	Vastuutaho ja lisätiedot
<p>Vähintään 10-paikkaiset moottoriajoneuvot (34120000)</p>	<p>Asetusta sovelletaan uusiin ajoneuvoihin, jotka on joko tyyppihyväksytty tai yksittäishyväksytty asetuksen (EU) 2018/858 mukaisesti tai joihin viitataan kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa ja jotka kuuluvat mihin tahansa seuraavista ajoneuvoluokista:</p> <p>a) M₂ ja M₃;</p>	<p>Asetusta ei sovelleta raskaisiin hyötyajoneuvoihin, jotka on ensirekisteröity enintään yhden kuukauden ajaksi ja jotka on rekisteröity ainoastaan unionin ulkopuoliseen maahan siirtämistä varten.</p>	<p>Sovelletaan EU-kynnysarvot ylittäviin sopimuksiin. Vuoden 2026–2027 EU-kynnysarvot ovat:</p> <p>Valtion keskushallintoviranomaiset (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 140 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p>	<p>Asetus tuli voimaan 21.1.2019. Asetusta päivitettiin muutosasetuksella (EU) 2024/1610, joka tuli voimaan 26.6.2024.</p>	<p>LVM Sara Österberg, Konsta Luukka, Anu Aavamäki-Tortosa</p> <p>Julkisten hankintojen velvoitteet (Artikla 3 e) Tarjouskilpailussa on käytettävä vähintään kahta seuraavista kriteereistä</p>

	<p>b) N₁, N₂ ja N₃ edellyttäen, että ajoneuvot eivät kuulu asetuksen (EU) 2019/631 soveltamisalaan;</p> <p>c) O₃ ja O₄.</p> <p>Julkisia hankintoja koskevat ekologiset velvoitteet liittyvät erityisesti asetuksen 3 e artiklaan, joka koskee nollapäästöisten kaupunkiliikenteen linja-autojen hankintoja ja niiden toimitusketjujen kestävyttä sekä häiriönsietokykyä julkisissa hankintamenettelyissä.</p> <p>Sääntely koskee erityisesti uusia kaupunkiliikenteen linja-autoja koskevia tavara- ja palveluhankintoja, leasing-vuokrausta, vuokrausta sekä osamaksuhankintaa. Säädöstä sovelletaan rinnakkain kansallisen ajoneuvohankintalain (740/2021) kanssa.</p>		<p>Muut hankintayksiköt (esim. kunnat ja hyvinvointialueet) (hankintalaki 26 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 216 000 € Rakennusurakat: 5 404 000 €</p> <p>Erityisalojen hankinnat (erityisalojen hankintalaki 13 §) Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut: 432 000 € Käyttöoikeussopimukset ja rakennusurakat: 5 404 000 €</p>	<p>Muutosasetuksella lisättiin uusi 3 e artikla, joka koskee erityisesti nollapäästöisten kaupunkiliikenteen linja-autojen toimitusketjujen huomioimista julkisissa hankinnoissa.</p> <p>HUOM! Kyseistä 3 e artiklaa sovelletaan 1.7.2024 alkaen.</p> <p>Euroopan komission tulee arvioida asetuksen toimivuutta ja mahdollisia muutostarpeita viimeistään vuonna 2027.</p> <p>Uudelleentarkastelun yhteydessä asetukseen voidaan ehdottaa uusia muutoksia myös julkisia hankintoja koskeviin säännöksiin.</p>	<p>(vähimmäisvaatimuksina tai vertailuperusteina):</p> <p>Toimitusketjun vastuullisuus: Tarjoajan toimitusketjun kestävyys ja organisointi.</p> <p>Varaosien saatavuus: Sitoumus varaosien saatavuudesta vähintään 15 vuoden ajan.</p> <p>Huoltovarmuus: Sitoumus huolto-, korjaus- ja päivityspalvelujen varmistamisesta koko sopimuskauden ajan.</p> <p>Euroopan komissio voi myöhemmin antaa tarkempia täytäntöönpano- tai delegoituja säädöksiä liittyen toimitusketjujen kestävyden, toimitusvarmuuden ja strategisten riippuvuuksien arviointiin julkisissa hankinnoissa.</p> <p>Hankintayksiköiden suositellaan seuraavan erityisesti mahdollisia uusia EU-tason kriteerejä, jotka voivat tulevaisuudessa vaikuttaa tarjousvertailun ja</p>
--	---	--	--	---	--

					<p>toimitusketjujen arviointiin.</p> <p>Valtioneuvoston / LVM:n tiedote raskaan kaluston CO2-päästösopusta</p> <p>Euroopan komissio: Clean Vehicles Directive</p> <p>Hankinnat.fi: Ohjeistus uuden CO2-raja-arvoasetuksen vaikutuksista bussihankintoihin</p>
--	--	--	--	--	---

VERSIO 06, 2026